

REKONSTRUERT: Pianist Sigurd Slåttembrekk har gjenopplivet Griegs spillestil for bedre å forstå komponistens musikk. – Dette er en slags musikalsk grunnforskning, sier han.

+ Spiller Grieg slik Grieg spilte

Grieg fremførte stykkene sine annerledes enn notene tilsier. Pianist Sigurd Slåttembrekk har gjenskapt musikken nøyaktig slik Grieg spilte Grieg.

SIRI ØKLAND
SEAN MELING MURRAY (foto)
siri.okland@bt.no

Pianist Sigurd Slåttembrekks store interesse er innspillinger fra gramfonens spede barndom på slutten av 1800-tallet og noen tiår fremover. Musikkspråket har en fremførelsestradisjon som man går glipp av om man bare forholder seg til notene, mener han.

– Griegs eget spill er sterkt undervurdert i musikerkreter. Han er dokumentert så det holder, men ingen har vist seriøs interesse for hvordan han spilte sine ting, sier Slåttembrekk.

På CD-en «Chasing the butterfly» har han og produsent Tony Harrison gjenskapt Griegs egen spillestil sekund for sekund, taktslag for taktslag.

– Det er første gang noen har gjort noe slikt, sier Slåttembrekk.

Spiller uvørent

Utgangspunktet for prosjektet er en innspilling fra Paris 1903, der Grieg blant annet spiller «Sommerfugl» og «Til våren». På denne gramfonplaten spretter «Bryllupsdag på Troidhaugen» hurtig av gårde og Grieg høres mye mer uvørent ut enn dagens pianister

når de spiller det samme stykket etter Griegs noter.

– Notene er en fattig erstatning for musikken. I vår tid har vi et bokstavtro forhold til dem. Vi glemmer at musikken er utgangspunkt for notasjonen, og ikke omvendt, sier Slåttembrekk.

For å gjenskape Grieg har Slåttembrekk lyttet og øvd, lyttet og imitert, lyttet og spilt igjen. Han har justert håndleddenes bevegelser og fingrenes anslag helt til han fikk til Griegs fraseringer, raske tempo og klang. Harrison, som både er musiker, dirigent og internasjonal produsent, har vært sterkt involvert i arbeidet. Han har blant annet mikset 1850 tagninger til 15 minutters spill.

Viktig for Grieg

– Hvorfor gjenspeiler ikke notene til Grieg den måten han ønsket at musikken skulle spilles på?

– Vi har et rådende notasjonssystem, der det er noe man skriver ned mens andre ting ligger i kortene. Når vi er avskåret fra den tidens tradisjon, går vi glipp av det uttalte, sier Slåttembrekk.

Edvard Grieg var selv svært opptatt av måten musikken hans ble fremført på. Ja, så viktig var det at selv om han hatet å opptre, gjorde han det likevel for å få frem sin egen spillestil, forteller Slåttembrekk. Han siterer komponisten:

«Det skrekkeligste jeg vet er å spille offentlig. Men å likevel høre mine verker fremført i en vidunderlig utførelse helt i samsvar med mine intensjoner, kan jeg ikke motstå.»

– Mange musikere ønsker å

fakta

«Chasing the butterfly»

■ Samarbeidsprosjekt mellom pianist Sigurd Slåttembrekk og produsent Tony Harrison.

■ De har gjenskapt ni av Griegs klaverstykker slik han selv spilte dem på et opptak fra 1903.

■ Arbeidet er presentert ved flere universitet i Europa og blir lansert internasjonalt på nyåret.

■ Prosjektet har resultert i en CD, innspilt på Troidhaugen. Inneholder også verk som Slåttembrekk har spilt i Griegs stil, men som Grieg ikke spilte inn selv.

■ Videonutter av arbeidet blir etter hvert lagt ut på www.chasingthebutterfly.no

tolke verkene og sette sitt eget preg på dem, mens du gjør det motsatte. Hva ville du oppnå?

– Jeg vil absolutt sette mitt eget preg på musikken, men med utgangspunkt i stilen slik vi nå kjenner den. Dette er en slags musikalsk grunnforskning. Mange har beskyldt Grieg for å være en komponist av det lille format. Folk sier han er en melodiker, skjematisk i formen og at stykkene mangler interessant utvikling. Men denne kritikken møter Grieg i spillet sitt. Der skaper han mer dynamiske sammenhenger enn det man kan lese ut av notene, sier Slåttembrekk.

Kontinental

– Hvorfor akkurat Grieg?

– Han er norsk, så det var naturlig. Men enda viktigere er det at han er en av de eldste tyskskolerte pianistene som det finnes opptak av. Rent utoverhistorisk er Grieg viktig fordi han er representant for en spillestil som han lærte i Leipzig – et av de viktigste lærestedene i Europa den gangen. Grieg er ikke først og fremst representant for en nasjonal spillestil, men en kontinental.

Kultursenter sprengde ramma

Det planlagde kulturskulesenteret i tilknytning til Husnes samfunnshus er lengre unna realisering etter første tilbuds konkurransen. Lågaste pristilbud var på 65 millioner kroner for eit bygg som styringsgruppa har 48 millioner kroner til rådvelde for, melder avisa Kvinneringen. Senteret skal byggjast i eit spleiselag mellom kommunen, Hordaland fylkeskommune og næringslivet i Kvinnerherad. No er det opp til kommunepolitikarane å avklara vidare saksang.

Sortland startar nytt forlag

Forfattern bak bøkene om kunstdetektivane startar sitt eige forlag, Piggsvin. Han er allereie i gang med ein ny bokserie for barn og unge.

SIRI ØKLAND
siri.okland@bt.no

– Eg startar nytt forlag i ei vond tid for bokbransjen, fortel Bjørn Sortland (biletet), og siktar til e-bøkene og lesebretta som er like om hjørnet. Trass vissa om at dette er ein risikosport, tar han sjansen.

– Eg har gitt ut 42 bøker på 18 år, så eg er lei av å sitja inne. No ser det likevel ut til at Sortland kjem til å halda seg ein del inne i framtida òg. Han har nemleg sett i gang med ein ny serie bøker for barn og unge på det nye forlaget: «Bønna og B-laget».

– Eg startar nytt forlag i ei vond tid for bokbransjen, fortel Bjørn Sortland (biletet), og siktar til e-bøkene og lesebretta som er like om hjørnet. Trass vissa om at dette er ein risikosport, tar han sjansen.

Gore tex-truser

Bøkene handlar om Bønna og venene hans som for det meste sit i kjellarstova og spelar Xbox. Dei et så mykje ostepop at foreldra har måtta kjøpa gul sofa. Til slutt blir dei tvungne ut for å spela fotball, og då møter dei A-laget.

– På A-laget er det ingen jenter og dei har toppa laget. Spelarane har to foreldre kvar som står og heiar på trening og dei har gore tex-truser i tilfelle regn, fortel Sortland.

Benkeslitarens hemn

Han kallar bøkene benkeslitarens hemn.

– Eg sat ikkje berre på benken på trening. Eg sat der til og med når me spelte fotball i friminutta. Det er kult viss eg kan bli den første som lever av fotball i klassen, seier Sortland, som sjølv blei kalla Bønna som barn og eigentleg synest natur er best på kino.

Realitetsorientert

Piggsvin Forlag er som Bjørn Sortland bergensbaser. Håpet er at han skal gi ut ei bok for vaksne til våren. Men samstundes skal han fortsetja å gi ut kunstdetektivbøker på sitt gamle forlag Aschehoug.

– Kjem du til å tena merir no?

– Eg håper det, men det er nifst låge marginar. No er eg blitt veldig realitetsorientert på økonomi, og eg vil ikkje tilrå folk å gjera dette. Som dei sa på barne-TV før i tida: Ikkje gjer dette heime før du har snakka med nokon vaksne. Eg har snakka med nokon vaksne, for å seia det slik.